وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو
ژمارە: ٧٠٨١ لە ٢٠٢١/١٠/٥

بەپێی ئەو دەسەڵاتەی کە پێمان دراوە لەماددەی (٥)پێنجەم بڕگەی (٣) سێیەم لەیاسای وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو ژمارە (٦)ی ساڵی (٢٠١٠) بڕیارمان دا بە دەرکردنی ئەم ڕێنماییە.

ڕێنمایی ژمارە (٩)ی ساڵی ٢٠٢١
تایبەت بە دامەزراندن و مۆڵەت پێدانی پرۆژەکانی سامانی ماسی

ماددەی (١): مەرجەکانی ڕەزامەندی سەرەتایی وپێدانی مۆڵەت

یەکەم: مەرجەکانی پێدانی ڕەزامەندی سەرەتایی بۆدروست کردنی پرۆژە:

١- پێشکەش کردنی داواکاری لەلایەن هاووڵاتی بەمەرجێك تەمەنی لە (١٨) هەژدە ساڵ کەمتر نەبێت و ناکام نەبێت لەرێگای کشتوکاڵی ناوچەکە (زەوی و زار و سامانی ئاژەڵ) بۆ مەبەستی وەرگرتنی ڕەزامەندی سەرەتایی دروستکردنی پرۆژەکە.

٢- فەرمانبەر نەبێت جگە لە زەوی مولک.

٣- هێنانی بەڵێننامە لەبەشی یاسایی/بەڕێوەبەرایەتی گشتی کشتوکاڵی پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆکان کە پابەندبوونی خۆی دوپات دەکات بەم خاڵانەی خوارەوە:

أ- بەکارهێنانی زەوییەکە تەنها بۆ مەبەستی دروست کردنی پرۆژەکە بێت.

ب- پرۆژەکە دروستدەکرێت لە دوای وەرگرتنی ڕەزامەندی سەرەتایی و ڕەزامەندی لایەنە پەیوەندارەکان و پێویستە لەماوەی یەك ساڵ دا تەواوی بکات.

ج- ئاگادارکردنەوەی بەشی سامانی ماسی لە کاتی لە کاروەستان و دروست نەکردنی پرۆژەکە وە دەست نیشانکردنی هۆکارەکان.

د- لەدوای پشکنینی باری ئێستای دروستکردنی پرۆژەکە وە قۆناغەکانی کارکردن تێدا ، وە بونی هۆکاری گونجاو بریار دەدرێت کەساڵێکی پێبدرێت بۆ دروستکردنی پرۆژەکەی بەمەرجی راستاندنی سەرجەم بەراییەکان.

هـ- پابەندی یاساو ڕێنماییەکانی لایەنە پەیوەندارەکان بێت لەدروستکردن و کارپێکردنی پرۆژەکە.

و- ڕێگادان بەلیژنەکانی بە دوا داچوونی سەر بە وەزارەت و نواندنی ئاسانکاری بۆیان بۆ چوونە ناو پرۆژەکە لە هەرکاتێکدا بە مەبەستی بەدوادا چوون.

٤- دووریەکان:-

أ- دووری (٢)کم دووکیلۆمەتر لەسنووری شارەوانی پارێزگاکان و ئیدارە سەربەخۆکان و (١)کم یەك کیلۆمەتر لە سنووری شارەوانی قەزا و ناحیەکان کەمتر نەبێت هەروەها دووری (٢٠٠)م دوو سەد مەتر لە شەقامی سەرەکی و (١٥٠)م سەد و پەنجا مەتر لە شەقامی لاوەکی و (٢٠٠)م دووسەد مەتر لە گوند کەمتر نەبێت.

ب- دووری لەپرۆژەی هاوشێوە (١٥٠)م سەدو پەنجامەتر کەمتر نەبێت.

ت- دووری لەپرۆژەکانی سامانی ئاژەڵ (١٥٠)م سەد و پەنجا مەتر کەمتر نەبێت جگە لە پرۆژەی پەلەوەری ئەژداد لە (١)کم یەك کیلۆمەتر کەمتر نەبێت.

پ- دووری لە هێلی کارەبای پاڵەپەستۆی بەرز لە (١٠٠)م سەد مەتر کەمتر نەبێت.

٥- ئەنجامدانی پشکنینی ئاو و خاك بۆ پرۆژەکانی حەوزی خۆڵی و تەنها پشکنینی ئاو بۆ گشت جۆری پرۆژەکانی تر (کۆنکرێتی ، قەفەسی ، داخراو).

٦-بۆ حەوزی قەفەسی پێویستە ڕەزامەندی بەرێوبەرایەتی گشتی سەرچاوەکانی ئاو وەربگیرێت ئەگەر لەسنووری رووبار دروست بکرێت یاخود رەزامەندی بەرێوەبەرایەتی گشتی بەنداوەکان وکۆگا ئاوییەکان وەربگیرێت ئەگەر پرۆژەکە لەبەنداوەکان دروست بکرێت.

٧-ئەنجامدانی پشکنین بۆ شوێنی پرۆژەکە بەپێی فۆرمی پشکنینی تایبەت.

٨-بەرزکردنەوەی مامەڵەکە لەلایەن بەشی سامانی ئاژەڵ لەبەرێوەبەرایەتی گشتی کشتوکاڵی پارێزگا و ئیدارەسەربەخۆکان بۆ بەشی سامانی ماسی لەبەرێوەبەرایەتی گشتی سامانی ئاژەڵ و ڤێتیرنەری جگە لە پرۆژەکانی حەوزی هەڵواسراو (قەفەس) , بەمەبەستی رێکارە یاساییەکانی تایبەت بە تەرخان کردنی ڕووبەری زەوی دیاری کراو بۆ پڕۆژەکە لە بەرێوەبەرایەتی گشتی زەوی و زار دوای وەرگرتنی رەزامەندی وەزیر.

دووەم: مەرجەکانی پێدانی مۆڵەت:

١- لەبەرێوەبەرایەتی گشتی کشتوکاڵی پارێزگا و ئیدارەسەربەخۆکان نووسراو دەکرێت بۆ وەرگرتنی رەزامەندی لایەنە پەیوەندارەکان (وەك لە ماددەی پێنجەم داهاتووە)لە سەر دروست کردنی پرۆژەکە و لەسەر ئەو پارچەزەوییەی کە دیاری کراوە.

٢-ئەنجامدانی پشکنینی کۆتایی بۆ پرۆژەکە ودیاری کردنی ووزەکەی.

٣-پێویستە پەرژین لە چواردەوری پرۆژەکە دروستکرابێت, و کۆگای ئالیك و تابلۆی نیشاندەر و تۆماری هەبێت لە هەموو جۆرەکانی پرۆژەی ماسی.

٤-هەبوونی سەرپەرشتیار بۆ پرۆژەکە بەمەرجێك مۆڵەتی کارکردنی پیشەیی هەبێت و پشتگیری کرابێت لەلایەن سەندیکاوە.

٥-بەڵگەنامەکانی سەرەوە لەلایەن بەشی سامانی ئاژەڵە بەرێوەبەرایەتی گشتی کشتوکاڵی پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆکان بەرزدەکرێتەوە بۆ بەرێوەبەرایەتی گشتی سامانی ئاژەڵ و ڤێتیرنەری بۆپێدانی مۆڵەت.

ماددەی (٢):

یەکەم: نوێکردنەوەی مۆڵەتی پرۆژە

دووساڵ جارێك لەبەرێوبەرایەتی گشتی کشتوکاڵی پارێزگاکان و ئیدارە سەربەخۆکان ئەنجامدەدرێت وە وێنەیەك دەدرێت بە بەرێوەبەرایەتی گشتی سامانی ئاژەڵ و ڤێتیرنەری.

دووەم: گۆرینی خاوەنداریەتی پرۆژە

١- وەرگرتنی ڕەزامەندی بەرێوەبەرایەتی گشتی زەوی و زار.

٢- ئەنجامدانی پشکنینی پرۆژەکە بەپێی فۆرمی تایبەت.

٣- نویٰ کردنەوەی مۆڵەتی پرۆژەکە.

٤- گۆرینی خاوەنداریەتی لەبەشی سامانی ماسی لەبەرێوەبەراتی گشتی سامانی ئاژەڵ و ڤێتیرنەری دەکرێت.

سێیەم: هەڵوەشاندنەوەی مۆڵەتی پرۆژە:

١- ڕەزامەندی بەرێوەبەرایەتی گشتی کشتوکاڵی پارێزگا و ئیدارەسەربەخۆکان.

٢- دوای پێدانی هۆشداری بەنوسراوی فەرمی بۆماوەی(٣٠) سی رۆژ مۆڵەتەکەی بەهەڵوەشاوە هەژماردەکرێت.

٣- هەڵوەشاندنەوەی مۆڵەتی پرۆژە لەبەشی سامانی ماسی لەبەرێوەبەرایەتی گشتی سامانی ئاژەڵ و ڤێتیرنەری دەکرێت, بەڕەزامەندی وەزیر.

ماددەی (٣): مەرجەهونەرییەکان

یەکەم: مەرجەکانی پرۆژەی بەخێوکردنی ماسی لەحەوزی خۆڵ:-

١- سەرچاوەی ئاوی پرۆژەکە بیری ئیرتوازی نەبێت.

٢- رووبەری گشتی زەوی تەرخانکراو بۆ پرۆژەکە لە (٣)سیٰ دۆنم کەمتر نەبێت و رووبەری ئاوی پرۆژەکە لە (٢)دوو دۆنم کەمتر نەبێت.

٣- وەرگرتنی رەزامەندی ئەم فەرمانگانە (ژینگە ، شارەوانی و گەشتوگوزار،سامانە سروشتییەکان).

دووەم: مەرجەکانی پڕۆژەی بەخێوکردنی ماسی لە حەوزی قەفەس:-

ئەم جۆرە پرۆژەیە لە ناو بەنداو و ڕێڕەوە ئاوییەکان دا دادەنرێت.

١- ڕووبەری ئاوی پڕۆژەکە لە (١٥٠)م٢ سەدو پەنجا مەتر دووجا کەمتر نەبێت.

٢- قوڵی ئاوەکە لەشوێنی پڕۆژەکە لە (٣)م سیٰ مەتر کەمتر نەبێت.

٣- پڕۆژەکە ڕێگر نەبێت لە کاری خاوێنکردنەوەی ڕێڕەوی ئاوی و بەلەمەوانی لەدەریاچەو بەنداوەکان.

٤- نابێت حەوزەکان لەکەناڵەکانی ئاودێری دابنرێت.

٥- وەرگرتنی ڕەزامەندی ئەم فەرمانگانە (ژینگە,گەشت و گوزار).

٦- دانانی هێمای ڕووناک کەرەوە بۆ دەرخستنی سنوور و پانتایی پڕۆژەکە لەشەودا.

سێیەم: مەرجەکانی پڕۆژەی بەخێوکردنی ماسی لەحەوزی کۆنکریت:-

ئەم جۆرەحەوزەبەکاردەهێنرێت بۆبەخێوکردنی چڕ (التربية المكثفة) وبەبەردەوامی ئاوی پرۆژەکە لە گۆڕاندایە و لەچیمەنتۆ و بلۆک دروست دەکرێت .

١- ڕووبەری زەوی تەرخانکراو بۆ پڕۆژەکە (١)یەك دۆنم کەمتر نەبێت و ڕووبەری ئاوی لە (٣٠٠)م٢ سێ سەد مەتر دووجا کەمتر نەبێت.

٢- سەرچاوەی ئاوی پڕۆژەکە بیری ئیرتیوازی نەبێت.

٣- وەرگرتنی ڕەزامەندی ئەم فەرمانگانە (ژینگە, شارەوانی و گەشت و گوزار, سامانە سروشتیەکان).

چوارەم: مەرجەکانی پڕۆژەی بەخێوکردنی ماسی لەحەوزی داخراو و پڕۆژەی بەرهەمهێنانی ماسی جوانی:-

١- سەرچاوەی ئاوی پڕۆژەکە دەکرێت بیری ئیرتوازی بێت.

٢- وەرگرتنی ڕەزامەندی ئەم فەرمانگانە (ژینگە, شارەوانی و گەشت و گوزار, سامانەسروشتیەکان).

پێنجەم: مەرجەکانی پڕۆژەی بەرهەمهێنانی پەنجەماسی (هەڵهێنەر):-

١- سەرچاوەی ئاوی پڕۆژەکە دەکرێت بیری ئیرتوازی بێت.

٢- وەرگرتنی ڕەزامەندی ئەم فەرمانگانە(ژینگە, شارەوانی و گەشت و گوزار, سامانەسروشتیەکان).

ماددەی (٤):

کار بە هیچ ڕێنماییەك ناکرێ کەناکۆك بێت لەگەڵ ئەم ڕێنماییە.

ماددەی (٥):

کار بەڕێنمای ژمارە (١٠)ی ساڵی (٢٠١٣) ناکرێت.

ماددەی (٦):

ئەم ڕێنماییە جێبەجێ دەکرێت لە ڕۆژی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقایعی کوردستان).

هۆیەکانی دەرچوونی ئەم ڕێنمایە

بەمەبەستی پەرەپێدان و گەشەکردنی سامانی ماسی لەهەرێمی کوردستان و پەرەپێدانی ئەم سامانە نەتەوەییە ئەم ڕێنماییەمان دەرکرد.

بێگەرد تاڵەبانی

وەزیری کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو